UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Undecim[us] ar. q[uod] ordo e[m]po[rum] q[...]dripertit[us] sit. Q[uod] Roma h[...]z. iiij. eccl[es]ias p[at]riarchales. Q[uod] eccl[es]ia Lateranensis maior est alijs. etia[m] q[uod] eccle[es]ia ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

papali. Mero: que quotidie patio:/⁊ ſemꝑ mihi ꝑ vſum vetus eſt:⁊ ſemꝑ per augmentū nouus. Infelix ꝗppe animus meꝰ occupationis ſue pulſatꝰ vulnere/meminit qlis in monaſterio fuerit.quō ei labentia cūcta ſuberāt:quantū rebus oībus que voluūtur eminebat.⁊.ſ.At nūc ex occaſione cure paſto:alis/ſeculariū hoim negotia patitur. ⁊ poſt tā pudicam quietis ſue ſpeciē/terreni actꝰ puluere fedaꝝ.⁊c. Vñ ⁊ in vitis patrū legiꝝ de Amone. ꝙ fuit magnus abſtinētie ⁊ caſtitatis amato:.peritꝰ ſciētia ſcripturarū ⁊ eloquētia ſermonis.ꝙ quū ab archiepo Alexādrie cogereꝝ ad epatum:⁊ ipe nollet eremū dimittere:accepto fo:pice abſcidit ſibi ſiniſtrā auriculā.dicens corā populo/ Vel nūc certi eſtote q: impoſſibile eſt me fieri poſſe epm. Quū aūt adhuc cogereꝝ ad epatum:ait/Si me coegeritis ampliꝰ:etiā linguā meā ꝑpter quā moleſti eſtis mihi: abſcidā. ¶ Itē abbas Theodo:us diaconꝰ inſtiturꝰ quū cogereꝝ ab anacho:itis vt miniſtraret in ſuo o:dine: ait/ Permittite me dep:ecari deū/ſi iubet me miniſtrare in loco meo. Et o:auit ſic. Dñe ſi voluntas tua eſt vt in o:dinatione mea pſiſtā:oſtēde mihi.⁊ oſtēſa eſt illi colūna ignea a terra vſqꝫ ad celū pertingēs.⁊ vox ad eū facta eſt. Theodo:e ſi potes fieri ſicut colūna iſta/vade ⁊ miniſtra.quod ille audiēs vltra adminiſtrare nullatenꝰ acquieuit. Sed quū veniſſet in eccleſiā: dep:ecabanꝝ eū/vt ſi nō miniſtrabat:ſaltem calicē teneret.ꝙ non acqeuit/dicēs. ſi mihi amplius de hac re verbū feceritis: diſcedā hinc. ¶ Itē quū abbas Motues inuitus factꝰ eſſet p:eſbyter a quodā epiſcopo:⁊ diceret ei eps:Indulge mihi abba.ſcio eīm ꝙ hāc cauſam nolebas. Cui ſenex ꝑ ſua humilitate ait. Et mea cogitatio parū volebat. Quūqꝫ ⁊ diſcipulus eius factus eſſet etiā p:eſbyter:permāſerūt ambo vſqꝫ ad finem ſuū/ vt ad altare quantū ad oblationē ſacramēti/nūqꝫ accederent. Vñ dicebat ſenex. Confido in deo meo:q: nō habeo grāde vitiū ꝑpter o:dinationē hāc:q: oblationē nō mihi p:eſumpſi offerre.nā o:dinatio illoꝝ eſt ꝙ ſine culpa ſunt: ego autē me bene cognoſco. ¶ Itē ſm Aug. Epatus nomen eſt operis ⁊ oneris potiꝰ ꝙ hono:is.viij.q.ſ.ꝙ epatū. vñ Petrus ad clementē. Clemēs: ſi tāqꝫ oībus p:eeſſe volueris:ſingulos ꝑut potueris adiuua.ſingulos releua.q: et ſinguloꝝ onus ⁊ ſolicitudinē po:tas.viij.q.ſ. clemens. Et Hiero.illud inferendū eſt aduerſus eos ꝙ de epatu intumeſcūt:⁊ putāt ſe nō diſpēſationem chriſti ſed imperiū cōſecutos.q: nō ſtatim oībus his melio:es ſunt quicūqꝫ epi non fuerint o:dinati.⁊.ſ. Quāto magis ſe vnuſquiſqꝫ cōſiderans ⁊ ſciēs q: potēs potēter to:mēta patieꝝ:retrahet ſe ab hoc non tā hono:e ꝙ onere:⁊ alioꝝ locū qui magis digni ſunt ambiget occupare:viij.q.ſ.illud. Multis aūt fit rapine ſecuritas/epatus ambitio.ſm Pelagium. viij.q.iij.c.ſ. ¶ Itē Greg.xiij.di.nerui.ꝟ.alius. Alius penſare pōdus hono:is eccleſiaſtici negligēs/ad locū regiminis p:emijs aſcēdit.ſed q: oē quod hic eminet plus mero:ibus afficiꝝ/ꝙ hono:ibꝰ gaudeat:dū co:plus tribulatione p:emiꝝ:ad memo:iā culpe reuocatur. Junge hic quod ſcripſi.ſ.in iſta.ij.pte in.ij.c. Thre.ſup ꝟbo ꝑpbe.in ar.v.in §.quō.⁊.ſ.§.v.in ar.xiij. Idē no.in ar.xxiij.ꝟ.omne.

¶ Articulus Vndecimus. A

Inter hec ſciēdum ꝙ quū o:do epoꝝ ſm Iſido:ū quadripertitus ſit: in Patriarchis/Archiepis/Metropolitanis/atqꝫ Epis.xxi.di.c.ſ.omniū iſtoꝝ papa ſo:titur noīa ⁊ effectū.papa eīm ꝑp:ie patriarcha eſt ⁊ patriarcha vocaꝝ. Nā patriarcha greca lingua ſummus patrū interp:etaꝝ.⁊ iſte eſt papa.vñ in p:e.c.ſ.xxi.di. patriarcha Romanus vocaꝝ.ibi. Sicut romanꝰ.⁊.xxiij.di.in noīe dñi.in pn.⁊.xxij.di.c.vlti. Sicut aūt poſuerunt antiqui patres:Vrbs romana caput totiꝰ o:bis effecta eſt.xxij.diſ.c. ij.⁊.ij.q.vij.beati petrꝰ ⁊ Paulus.ex de elec. fundamenta. ſ.eīi.lib.vj. Et eius eſt iudiciū ⁊ compoſita eſt v:bs ad mūdū o:bis.ſed o:bis maio: eſt v:be.xciij.diſt.legimus.ꝟ.ꝙd enim. ¶ B Et ſicut totꝰ o:bis habet quatuo: patriarchales ⁊ p:incipales ſedes et eccleſias:de ꝙbus habetur xxij.diſt.c.ij.⁊.c.penul.⁊ vlti.ex de p:iuiꝝ.antiqua.xcvj.diſt. conſtātinus.ſcꝫ Conſtātinopolitanam. Alexādrinam. Antiochenam. Hieroſolymitanā.ſic ⁊ v:bs Romana habet quatuo: patriarchales eccleſias.ſcꝫ eccleſiā ſancti Petri. eccleſiā ſancte Marie maio:is.⁊ eccleſiā ſancti Laurētij de fo:is muros.⁊ eccleſiā ſancti Pauli ſm quoſdā. Sed Hugo.dicit ꝙ ſunt quinqꝫ patriarchia. quatuo: p:edicta ⁊ quinta eſt Lateranēſis.vt pꝫ de eo in p:eallꝝ.c.in noīe.⁊ lxiij.di.hadrianus papa ſecūdus.nā ibi eſt ſedes papalis. et dicitur patriarchiū: q: ibi reſidet frequētius ſummus patriarcha. ¶ Alij dicūt ꝙ ſunt quatuo: tātū.q: eccleſia ſancti Petri non eſt patriarchiū.nec eſt epiſcopalis eccleſia.nā ſubeſt epiſcopo Po:tuēſi.⁊ eſt de eius dioceſi. Sed hoc videꝝ mirabile.quia eccleſia beati Petri pma appellatur.xij.q.ſ.futurā.ibi.p:ime ſedis beati Petri. ſed ibi exponiꝝ.p:ime.i.apoſtolice ſedis ſm Hug.⁊ diciꝝ caput ceterarū.iij.q.vj.dudū. vbi dicitur ꝙ ſicut Petrꝰ apoſtolus p:imus fuit omniū apoſtoloꝝ:ita ⁊ eccleſia ſuo noīe conſecrata p:ima ſit ⁊ caput eccleſiarū.⁊ ibidē dicit Laurē. ꝙ eccleſia beati Petri maio: eſt Lateranē.ar. ad hoc.xxij.q.ſ. ſanctoꝝ.⁊ p:eal.c.futurā. vbi de hoc. Et in ch:onicis legiꝝ ꝙ Bonifacius papa.viij.obtinuit ab Auguſto imperatore/vt eccleſia beati Petri apoſtoli caput eſſet omniū ſanctoꝝ. ¶ C Cōmuniter teneꝝ ꝙ eccleſia Lateranē.que intitulatur noīe ſaluato:is:de qua habeꝝ in p:e.c.ſanctorum.⁊ in p:e.c.hadrianus.maio: eſt alijs.⁊ eccleſia romana appellaꝝ.⁊ ibi eſt p:ima ſedes apoſtolici ſm Hug. Ad hoc facit qō legitur in ch:onicis ꝙ Conſtātinus intra Lateranēſe palatium eccleſiā ſaluato:is noſtri cōſtruxit.quā eccleſiā cenſuit eſſe in toto o:be terrarū matrē eccleſiarū. facit.xcvj.diſt.conſtātinus.⁊ huius ſentētie eſt Io.monachus cardinalis.vt no.in p:e.c.fundamenta.in gloſ.iuxta illud.dicens ꝙ ſolus papa ⁊ epi cardinales in altari maio:i ſancti Io.celeb:ant.ſed in alijs nedū p:edicti ſed etiā p:eſbyteri cardinales. ¶ D Eſt etiā papa archiepiſcopus.⁊ ſic vocaꝝ v:bis rome archiepiſcopus.iij.di. ſtatuimus.in ti.ipſius.c.⁊.v.ij.c.ij.in titu.⁊.C.de ſum.trini.⁊ fi. cto:.in p:in. Aliquoties diciꝝ archiepiſcopus magne Rome.vt.xxi.di.intantū. Archiepiſcopus greco vocabulo interp:etatur ꝙ ſit ſummus ⁊ p:inceps epiſcopoꝝ.xxi.diſt. c.ſ.ꝟ.archiepiſcopus. ¶ Eſt etiā metropolitanus vniuerſalis quantū ad rei ſignificationē.quia a mēſura ciuitatū vocātur metropolitani.ſingulis eīm p:incipijs p:eeminentes xxi.di.c.ſ.ꝟ.metropolitani.ſed iſte ſolus oībus.ix.q.iij.cuncta.ex de p:iuiꝝ.antiqua. ¶ Vocatur etiā Romanus pontifex.iij.q.vj.accuſatus.ex de p:iuiꝝ.paſto:alis.ex lib.vj.de rep.gratioſe.⁊ de conſti.licet.li.vj. Et diciꝝ pontifex quaſi pontē faciens.vñ dicitur quaſi via ſequentiū.xxi.diſt.c.ſ.ꝟ. pontifex.vbi diciꝝ ⁊ ipſe ſummus ſacerdos. Ipſe etiā pontifex maximus nūcupatur. ¶ Aliquādo vocatur Romanus ſiue romane eccleſie epiſcopus. ij.q.vj.ſi eps accuſatus. ¶ Aliquādo appellatur papa v:bis. xcvij.diſ.victorius.in pn.⁊.xxij.diſt.c.vlti.facit ex de iureiur.ego. ibi. papam. Hic iunge qō notaui ſup:a in pma parte iſtius operis in ar.xxxij.§.trigeſimus. ¶ Aliquando appellaꝝ ſimpliciter epiſcopus.vt.ſ.q.iij. ſaluato:.in titu.⁊.c.ex multis.in titu. ⁊.xij.q.ſ.c.ij.in p:in.⁊ ſic debet vniuerſaliter ⁊ antonomaſtice appellari.vt patet in pn.vj.lib.⁊ in p:in.decre.Bonifa. in clemē.cum ſi. ¶ Aliquādo appellat ſe miniſtrum indignum.vt in p:eallꝝ.c.ex multis.ꝟ.quap:opter. ¶ Conſideret ergo dominꝰ papa ꝙ tot nomina ſint in eo cōſona rebus.xl.di.o:ato:ium.⁊.c.in o:ato:io. ¶ E Conſideret ergo ſanctus Petrus de mo:ron/canonizatus per eccleſiam/qui fuit papa Celeſtinus quintus tāta onera papatus ⁊ pericula ⁊ ſuam inſufficientiā/quia ſimplex ⁊ iuris ignarus/p:ouide ⁊ perfecte renūtiauit papatui.ex de renū.c.ſ.lib.vj.qō credo fuit maius miraculum ⁊ maius rerū exemplū humilitatis ⁊ perfectionis iſto infirmo tempo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

re q̄ aliquod q̄ð fecit. ⁊ quod fuerit in diebus noſtris/et
ante per multa tēpoꝛa. Adde quod ſcripſi.ſ.§. pꝛoximo.
ꝟ.vnde.quia totū iſtud onus papale q̄ð maius eſt q̄ dici
poſſit:nō eſt q̄ reijciat:ſed q̄ in illud ſe pꝛoijciat ⁊ imergat
gloꝛiā conſiderās ⁊ nō onus. Quid eſt enī cogitare/pꝛeſi-
dere toti eccl̄ie militāti:bene opoꝛtet q̄ laboꝛet in ea pꝛeſi-
dēs ſicut bonus miles ieſu chꝛiſti.ij.ad Timo.ij.c. De iſta
militāti eccleſia dicit̄ ex̄ lib.vj.fundamēta.in pn̄.⁊.ij. q.j.
multi.xxiiij.q.j.a recta.de ſen.ex̄cō.a nobis.ij.xj.q.iij. noli-
te.Et tractaui ſepe in pꝛima pte iſti⁹ operis. ¶ Et hoc eſt
coꝛpus myſticum in quo ſunt boni ⁊ mali.vt no.xxvj.diſt.
acatius.in gloſ.j.in fi.nam cōtinet paleas cum granis. de
cōſe.diſt.iiij.eſt vnitas.⁊ legitur ⁊ no.xxxij.q.iiij. recurrat.
¶ ꝟ Qn̄q3 dicit̄ eccleſia ſanctoꝝ collectio.xxvij.q.j.nu-
ptiarū.⁊ pꝛe.c.recurrat.in fi. Quādoq3 dicitur eccleſia ca-
tholicoꝛū collectio.de cōſe.di.j.eccleſia. Itē ⁊ alijs plurib⁹
modis dicit̄ eccleſia.⁊ no.ex̄ ne pꝛela.vi.ſu.c.vlti.in fi. ⁊ de
ver.ſig.cū clerici.⁊ de pe.di.j.eccleſia.vbi de hoc. Dicit̄ etiā
eccleſia que nō eſt cōſecrata.de cōſe.di.j.eccleſiā.j.⁊.ij. ⁊ in
alijs ibi.c.⁊ de con.eccle.c.fi. Aliqn̄ eccleſia oꝛatoꝛiū appel-
latur.clij.di.c.penulti.⁊ vlti.xvj.q.v.latoꝛ. Sed ꝓpꝛie dicit̄
eccleſia quā eſt conſecrata.ante baſilica appellat̄.xvj.q.v.
poſſeſſio.legit̄ ⁊ no.ex̄ de reli.do.c.j. Aliqn̄ eccleſia vocat̄
domus oꝛonis.xvj.q.vij.⁊ hec diximus.ex̄ de immu.eccle.
cū eccleſia. Aliqn̄ templū.lxxxviij.di.eijciēs.j.q.iij. ex mul-
tis.ꝟ.illud quoq3.ij.q.vij. accuſatio. Aliqn̄ tabernaculū.
de cōſe.di.j.c.j.xxxvj.di.c.fi. Aliqn̄ domus dei.j.q.iij. non ſo-
lū.Et eſt ratio:q2 i ea ſpecialiter habitat̄ per gratiā. vn̄ in
eccleſia habitātes digne chꝛiſtus ꝓtegit.dom⁹ enī tutiſſi-
mū refugiū ⁊ receptaculū eſt.ff.de in ius vo.plerīq3.vn̄ ⁊
tutela refugij vocat̄ in p̄.c.de immu.ec.cū eccl̄ia. ¶ Et no-
ta q̄ ſicut ex decretis Iulij pape ⁊.c.ij. ſumit̄:Eccleſia no-
men grecū eſt q̄ð in latinū verſum ſonat cōuocatio:ꝓpter
hoc q̄ oēs ad ſe vocat.vt habet̄ bꝛocardicoꝛū li.iij.c.j. Ex
hoc appellat̄ catholica.vt ibi.⁊.xxj.diſt.q̄uis.⁊.j.q.j.extra
catholicā.et dicit̄ catholica.i.vniuerſalis ⁊ hoc ideo/q2 p
vniuerſum mundū eſt conſtituta.vt pꝛe.c.q̄uis. vel qm̄
vniuerſalis hoc eſt generaliter in eadē doctrina eſt ad in-
ſtructionē.De hoc ſatis in pꝛima pte dixi in arti.liiij.§. nunc
de gradib⁹.Et in ar.lxiij.§.oſtēdendū.vt in pꝛe.c.Iulij pa-
pe hoc habet̄.Et eſt fideliū. Sed ſynagoga/que cōgrega-
tio interpꝛetat̄/eſt ꝓpꝛie iudeoꝝ.ex̄ de iude.iudei.⁊.c.con-
ſuluit.q̄uis eccl̄ia dicta ſit. Nume.xx.in pn̄.ibi.Cur edu-
xiſti eccleſiā dn̄i in ſolitudine: Sed noſtrā apl̄i nunq̄ ſyna-
gogā dixerūt:ſed ſemp eccleſiā.ſiue cauſa diſcernēdi:ſiue
q2 interpꝛetatione differūt.nā conuocari eſt pꝛopꝛiū vten-
tiū ratione:ſicut ſunt hoīes.ſed congregari ſolent pecoꝛa
ita dicit Hugui. Ideo aūt noſtra eccleſia dicit̄: q2 verā cō-
tinet conuocationē.i.populū cōuocatū.de q̄b⁹ dicit apl̄s
ad Roā.viij.c.quos vocauit hos ⁊ iuſtificauit. Ideo aūt
dicit̄ ſynagoga.i.cōgregatio:q2 virga legis q̄ erat dura ⁊
aſpera/populus iſte grex irrationabiliū pecoꝛū cōgrega-
bat̄.ſed in catholicis dicit̄ eccleſia.i.conuocatio:q2 amoꝛe
ſpūſſancti ppl̄s iſte ad vnā fidē/ad dei iudicia/ad chꝛiſti
cōmuniū conuocat̄:vt audiāt penas ⁊ pꝛemia futuri ſecu-
li:⁊ percipiat coꝛpus chꝛiſti.ad hoc ex̄ de ſen.ex. reſponſo.
¶ Poteſt etiā eccleſia dici caſtrū.ſm Archi.in quo fides
eſt murus.temperātia ſenſuū/eſt ianua.patiētia admira-
bile foſſatū.humilitas turris.ſpes cuſtos.pꝛudētia arma.
opera bona machine.oꝛationes victualia. verba ſcriptu-
re.aque deuotiones. Si dn̄s papa foꝛtis armatus ſpūali-
bus armis.xxiij.q.viij.cōuenioꝛ.Ephe.vj. cuſtodierit hoc
caſtrū/hoc atrium/hanc eccleſiā:in pace ſunt vere omnia
que poſſidet. Luc.xj.⁊ Mat.xij. Sed ſi ſimon Ioānis doꝛ-
mierit. Mar.xij.ſuccedens inimicus ſeminabit zizania in
medio tritici. Mat.xvj.ex̄ de elec. licet. ¶ ꝟ An poſſit
papa cōtra ſacramēta baptiſmi/cōfirmationis/vel alia/
ſtatuta facere cōtra eoꝛū foꝛmam:vel dantium perſonas.
aut poteſt cōmittere pꝛeſbytero cōfirmationis ſacramen-
tū:⁊ epiſcopo ꝓhibere:vel poſſit aliq̄d ſtatuere cōtra ſta-
tū eccleſie generalē.Et in q̄bus pape non ſit obediendū.
Et qualiter intelligat̄ illud/quodcūq3 ligaueris ⁊c.de cō-
ſue.quanto.per Inno.⁊ de ſen.excō.a nobis.Secūdo per
Oſtien.⁊ de pe.⁊ re.quod aūt.per Inno. Item de poten-
tia pape per Inno.de vo.⁊ vo.redē.veniēs. Qualiter in-
telligitur q̄ in iuramēto authoꝛitas pape intelligit̄.de re-
ſcrip.conſtitutus.per Inno.An papa pōt detrahere de iu-
re alioꝛū.de offi.oꝛ.duo.per Inno. An poſſit deſtruere ſta-
tuta concilioꝛū.di.xv.ſicut.⁊.xvij.di.nec licuit. ¶ Semper
pōt papa leges nouas facere:dūmodo non ſit cōtra euan-
geliū vel apoſtoloꝝ vel ſanctoꝛū eos ſequētium definitio-
nes.xxv.q.j.quidā.cum.c.iiij.ſeq.Sentētia que per ſe non
tenet/per ſentētiā pape efficitur valida.iij.q.vj. hec q̄ppe.
ex̄ de trāſac.c.j.Sacrilegiū cōmittit/qui pape mētitur.no.
de peni.diſt.j.ſerpens.in gloſ.ar. An papa poſſit facere no-
uum articulū fidei.ex̄ de here.cū chꝛiſtus.xxiiij.q.j.hec eſt.
⁊.c.quodcūq3.De inhibitione facta aliquib⁹ ne eligāt per
papā.⁊ decreto pape an liget ignoꝛantes.⁊ q̄ papa nō de-
bet vti plenitudine poteſtatis niſi ex cauſa. de elec. inno-
tuit.per Inno.⁊ ex̄ de elec.ſi eo tēpoꝛe.lib.vj.An papa ſibi
poſſit eligere ſucceſſoꝛē.lxxix.di.ſi trāſitus.viij.q.j.in ſum-
ma.⁊.c.ij.⁊.§.his oībus.An papa pōt pꝛiuilegiare cleri-
cos ſine volūtate imperatoꝛis.an pōt ſuis cōſtitutionib⁹
penas coꝛpoꝛales imponere.de ma.⁊ obe.ſi q̄s.per Inno.
Q̄ papa eſt publica perſona.⁊ ſingulariter ⁊ vniuerſali-
ter ſuper oēs eccleſias habet plenitudinē poteſtatis.⁊ ac-
quirere pōt ſingulis eccleſijs.de pac.cū pꝛidē.ſm eūdem.
¶ Poſtq̄ papa ad ſe aliq̄d reuocat:q̄ð poſtea ſit/eſt irri-
tū ⁊ inane.de ap.vt noſtrū.ſm Inno.⁊ vt ec.bene.c.j. ⁊ de
pꝛeben.inter cetera. Quādo veniēs ad curiā intelligitur
eſſe ſub ꝓtectione pape.de ap.vt debitus.per Innoc̄.⁊ de
cle.peregri.c.vnico. An papa dans rem alienā transferat
dominiū. An ꝯtra papā poſſeſſio acquirat̄ vel pꝛeſcribat̄.
de poſtu.pꝛe.bone.ij.ꝑ Inno.An papa poſſit alicui aufer-
re ius ſuū ſine cauſa.ix.q.iij.per pꝛincipalem. In quo caſu
pōt papa papā ligare.xxiiij.q.j.acatius.j. Pape pꝛeſentia
ſupplet iuris ſolēnitates.de litis conte.c.vnico.per Inno.
Papa ſn̄ias ⁊ ꝓceſſus ſine iuris oꝛdine ⁊ interdum a nō
ſuo iudice factos.ꝟ.de veritate conſtat.facit valere.ij.q.j.
in pꝛimis.iij.q.vj.hec quippe.xvj.q.vj.ſi epiſcopū. de ſen.⁊
re iudi.cū olim.de accuſa.ad petitionē. Si electū in papā
reperit vxoꝛ:an ſibi reddetur.lxxix.diſ.ſi quis pecunia. De
diſcoꝛdia in electiōe pape.ſi cardinales eligēdo indignū/
ſint eligendi poteſtate pꝛiuari ea vice.lxxix.diſt.ſi duo.⁊.c.
ſi papa.An papa poſſit cōpellere aliquem renuntiare ius
ſuū.de elec.cū inter.j.per Inno.An papa pōt reſtituere fa-
me laicum non de ſua iuriſdictione.an ſeruū alteri⁹ poſſit
aſſumere ſibi in clericatu ſi eſt ſibi neceſſarius. de re iudi.
cū te.ſm Inno. Q̄ papa quādoq3 de ſe ſcribendo loquit̄
in ſingulari.xxiij.diſt.in noīe.iuxta pꝛin. Nullus poteſt co-
gnoſcere de crimine obiecto pape.de ver.ſigni.ex parte in
chꝛiſto.per Inno. Quare non ſolum papa/ſed etiam epi-
ſcopus dicatur ſummus ſacerdos.de conſe.diſt.v. de his.
De potentia pape.de fide inſtrumen.cum.P.tabellio.per
Innocē. Per que verba eccleſia romana alijs ſit pꝛelata.
de tranſac.c.j.de fo.cōpeten.licet.per Innoc̄.An ſolus pa-
pa ſine cōcilio habet in arduis plenitudinem poteſtatis.
de re iudi.cū te.per Inno.⁊.c.ad apoſtolice.lib.vj. per eū-
dem.An papa diſpenſet cū bigamo ⁊ in voto ⁊ iuramen-
to cōtra apoſtolū:⁊ in his que ſpectant ad generalem ſta-
tū eccleſie:⁊ addere poſſit euangelio:⁊ declarare illud:⁊
interpꝛetari.⁊ an Paulo maioꝛ ſit papa in adminiſtratio-
ne.xxv.q.j.ſunt quidā.de biga.c.ij.per Inno.An papa poſ-
ſit laicis qui de ſua tēpoꝛali iuriſdictione nō ſunt/penas
ſtatuere tēpoꝛales.de iude.ita quoꝛūdam.⁊.c.ad hec. Si
papa velit cauſam ſuā in pꝛopꝛia perſona agere:quis erit
iudex:⁊ quid tunc ſiet.vj.q.vj.c.j.de iudic̄.cum veniſſet.de
cōfir.cū dilecta.⁊ per Inno.de ver.ſig.ex parte.j.An papa
moꝛtuo/eccl̄ia ſit ſine capite.⁊ an cardinales tūc ſuppleāt
pape defectū.lxxix.diſ.ex̄ de elec.ne romani.in cle. null⁹.ij.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

An contra confirmatū a papa poſſit corā metropolitano agi. de reg. iur. de cetero. ꝑ Inno. An ſnīa pape ius faciat. de reg. iu. in cauſis. de frig. cōſultationi. Quid iuris ſi nō pareatur pape mandato. de ꝑben. dilect⁹. ij. Ubi eſt papa/ ibi ſunt limina aploꝝ ⁊ roma. de iureiur. ego. N. ꝑ Inno. Papa ſalutādo excōicatū etiā ex certa ſciētia nō abſoluit. de hoc ex̄ de ſen. excō. ſi aliqñ. ⁊ eo. ti. in de. c. ſi. An noīe ſedis apoſtolice intelligat̄ alius ꝙ̄ papa. de ꝑben. de multa. lxx. di. ſanctoꝝ. In qualibet ꝓfeſſione authoritas pape intelligit̄ excepta. de vi. ⁊ hone. cleri. deus. ſm̄ Inno. An valeat excuſari q̄ venit contra indulgentiā pape/ authoritate cardinalis vel legati. de ꝑben. pro illoꝝ. ⁊ c. dilect⁹ fili⁹. Quid videt̄ quū papa ordinat̄ per ſimoniā. lxxix. di. ſi q̄s pecunia. Si monachus fact⁹ eſt papa inuito abbate q̄d ſit. xviij. q. ij. quā ſit. Ratificat papa q̄ꝺ nihil eſt. de cōſe. ec. vel alta aqua. De caſibus in q̄bus papa diſpēſat: ⁊ in quibus nō: ⁊ de eius potētia copioſe tractaui. s. in ꝑma parte iſtius operis in ar. xlv. §. ad que autē. ⁊. §. ſciendū. ⁊ in articulo. xlvj. §. iterū. ⁊ hoc repertorium ibi iunge.

¶ Articulus Duodecimus.

Quarta papalis cōſideratio eſt circa quedā particularia. vt ſcʒ ab occupationib⁹ exterioribus tātis ſe ad tēpus ſubtrahat ꝙ ſe patiat̄ ab ipſis trahi: ⁊ paulatim duci quo ipſe non vult. Jo. xxj. Nam dare ſe totaliter talibus/ ⁊ nil ſibi tēporis relinquere/ eſt tēpus perdere: ⁊ ſe ſtulto labore cōſumere. vt ait Jetro Moyſi. Exo. xviij. Tales em̄ occupationes exteriores nimie ſm̄ Ber. in lib. de cōſideratione/ non ſunt niſi afflictio ſpūs: euiſceratio mētis: euacuatio gratie. nā fructus hoꝝ q̄d niſi aranearū tele? Unde Eſa. lix. Telas aranee texuerūt. ⁊. j. Tele eoꝝ non erūt in veſtimēta. ſubaudi cōtra frigus inferni. Neq; operient̄ operib⁹ ſuis. ſcʒ cōtra confuſionē iudicij. opa eoꝝ opera inutilia. ¶ Quid em̄ eſt in romano pōtifice cogitare de mane vſq; ad veſperā litigare aut litigātes audire: ⁊ vtinā ſufficeret diei malitia ſua. Mat. vj. in ſi. Nam nō ſunt libere noctes. vix relinquit̄ neceſſitati nature q̄ꝺ corpuſculi pauſationi ſufficiat. Et rurſum ad iurgia ſurgit̄. Dies diei eructat lites. ⁊ nox nocti indicat malitiā. vſq; adeo ꝙ non eſt reſpirare in bonis. nō eſt alternā capeſſere requiē. non vel raro interſeri otia ſalutaria ad ſibi vacandū. ¶ Potius ergo dicat dñs papa cū Job. Job. vj. Que eſt fortitudo mea/ vt ſuſtineā: aut q̄s finis meus/ vt patiēter agam: nec fortitudo lapidū fortitudo mea. nec caro mea enea eſt. Magna virt⁹ patiētie. ſed non hāc pape ad iſta optauerim. Interdū impatientē eſſe ꝓbabilius ⁊ virtuoſius eſt. Eſt ne illorū patiētia approbāda q̄bus Paulus dicebat. ij. ad Coꝝ. xj. libēter ſuffertis inſipientes. Ironia eſt: non laus ⁊ ſugillatio quorūdā māſuetudinis: q̄ a pſeudo aplis ꝑ falſa dogmata ſe trahi patiētiſſime ferebāt. Un̄ ſequit̄. Suſtinetis em̄ ſi q̄s vos in ſeruitutē redigit ⁊c̄. Nō bona patiētia quum poſſit q̄s liber eſſe/ ſic ſeruū effici tota die. Hebetati cordis indiciū eſt/ propriā non ſentire vexationē continuā: in qua nec ſibi liber nec tut⁹ nec ſuus eſt. q: vbi ſemꝑ tumultus/ vbi ſemꝑ ſtrepitus/ ibi iugū peſſime ſeruitutis ꝑmit. Un̄ Paulus. j. ad Coꝝ. vij. Precio empti eſtis: nolite effici ſerui hoīm. Quid ſeruilius/ q̄d indignius ſummo pōtifice/ nō ſolū omni die ſed pene oī hora inſudare talib⁹ rebus ⁊ ꝓ talibus: Dein̄ de q̄ñ orabit: xxxj. di. ſi laicus. q̄ñ horas canonicas deuote excoluet: ex̄ de cele. miſ. c. j. q̄ñ docebit populū: xliij. diſ. c. j. quādo meditabit̄ in lege dñi: ps̄. j. xxxviij. di. oēs. ¶ Et q̄dē quotidie perſtrepunt in palatio leges: ſed iuſtiniani. nō dñi. iuſte ne etiā iſtud: ipſe viderit. ps̄. xviij. Nam lex dñi immaculata cōuertēs aīas. He aūt nō tā leges ꝙ̄ ligamina ⁊ lites ſunt ⁊ cauillationes iudiciū ſubuertentes. papa vero paſtor ⁊ eps̄ animarū quare ſuſtinet corā ſe ſilere illā: garrire iſtas: ps̄. cxviij. Narrauerunt legiſte fabulationes: ſed nō vt lex tua dñe. Nec dico dñm papā omnia negotia rūpere: ſed interrūpere. det ſe eo q̄ꝺ nouit ⁊ ſapit actioni: det ⁊ cōſiderationi. q̄d prodeſt ſi vniuerſum mundū lucretur: aīe vero ſue detrimentū patiatur? Mat. xvj. Chryſ. Si em̄ famulos tuos videres in letitia: te aūt in malis vltimis cōſtitutū: quid lucraris ex eoꝝ dñio? Idē Luc. ix. ⁊ ex̄ de ſimo. mattheus. ¶ Quamobrem quū oēs habeant papā: ſit etiā ipſe vnus de habētibus ſe ⁊ de redeūtibus in ſe. Luc. xv. ibi. In ſe aūt reuerſus dixit. vbi Aug. de queſtionib⁹ euangelij. In ſe aūt reuerſus eſt quū ab eis que forinſecus fruſtra illiciūt ⁊ ſeducunt/ in cōſcientie ſue interiora ſuā intentionem reducit. ¶ Oēs papā participāt: ſtultus/ ⁊ ſapiēs: ſeruus/ ⁊ liber: diues/ ⁊ pauper. oēs de fonte ſuo bibūt: ⁊ ipſe ſeorſum ſtabit ſitiēs? ſi maledictus qui partē ſuā deteriorē facit. vide q̄ꝺ legit̄ ⁊ no. de pe. di. iij. qui vult. q̄d ille q̄ ſe penitus reddit expertē? bibat ⁊ ipſe de fonte putei ſui. alienus non bibat ex eo. Qui non alienus ſi ſibi bonus eſt. Deniq; q̄ ſibi nequā/ cui bonus? Eccl̄i. xiiij. ergo ſi non ſemꝑ: interdū ſe reddat ſeipm̄ ſibi. Riget dñs papa agros alienos: ſed ſui non ſitiant. C. de ſerui. preſes. Nec tenet̄ aliqua actione q̄ propter ſuas/ alienas merces proijcit. ff. de preſcrip. verbis. qui ſeruandarū. Et qui ordinate vult facere eleemoſynā a ſeipſo debet incipere: ⁊ eam primū ſibi dare. de pe. di. iij. qui vult. ſub. §. ſed verba. Utatur ſe inter multos. aut poſt multos. audiat apoſtolū q̄d de hmōi ſentit. j. ad Coꝝ. vj. Sic nō eſt ſapiens inter vos quiſq̄ qui poſſit iudicare inter fratrē ⁊ fratrē. ⁊ infert ad ignominiā. Uobis dico: contemptibiliores q̄ ſunt in eccleſia/ illos conſtituite ad iudicandū. xj. q. j. §. ex his. ij. vbi hoc exponit̄ a magiſtris/ contēptibiles. i. laicos ſapientes in rebus tēporalibus. vel minores clericos q̄ non ita curāt de ſpūalibus. ¶ Itaq; ſm̄ apoſtolū/ indigne ſibi vſurpat apoſtolicus gradū contēptibiliū. vñ ⁊ dicebat ſcʒ Paul⁹ Timotheū epm̄ inſtruēs. ij. ad Timo. ij. Nemo militās deo/ implicat ſe negotijs ſecularib⁹. lxxxviij. di. cōſequens. xxj. q. iij. c. j. ij. iij. ⁊ ex̄ ne cle. vel mona. c. j. ⁊ c. ſed nec. vñ ⁊ Luc. xij. O homo q̄s me cōſtituit iudicem aut diuiſorē inter vos? Et premiſit Lucas ibi. Magiſter: dic fratri meo/ vt mecū diuidat hereditatē. vbi Theophilus. Hi duo fratres q: de hereditate paterna diuidēda cōtendebāt: conſequēs erat vt alter alterum fraudare intēderet. Dñs aūt docens nos ꝙ nō oportet ad terrena flecti: repellit vocantē eū ad hereditatis diuiſionem. Sequit̄ em̄. At ille dixit. O homo ⁊c̄. diuiſorē ſcʒ facultatū. Et ibi Beda. Qui magiſtro fraterne pacis gaudia cōmendāti terrene diuiſionis vult ingerere moleſtiā. merito homo vocatur ſm̄ illud. ij. ad Coꝝ. iij. Quū ſit inter vos zelus ⁊ cōtentio nonne homines eſtis? ¶ Et ibi Cyrillus. Fuit autē dei filius quādo factus eſt ſimilis nobis cōſtitutus a deo patre in regem ⁊ principē ſuper ſyon mōtem ſanctū eius annūtians diuinū mandatū. nō queſtionū adſeſſor. ¶ Et ibi Amb. Bene ergo terrena declinat: qui ꝓpter diuina deſcēderat. nec iudex dignatur eſſe litiū ⁊ arbiter facultatū: viuorum habens mortuorumq; iudiciū arbitriūq; meritorū. nō ergo q̄d petas/ ſed a quo poſtules intuendū eſt. nec maiorib⁹ intēto animo putes minoribus obſtrependū. Unde nō immerito refutat̄ hic fratrer q̄ diſpēſatorem celeſtiū geſtiebat corruptibilib⁹ occupare: quū inter fratres patrimoniū non iudex medi⁹ ſed pietas debet ſequeſtra diuidere. quāꝙ̄ immortalitatis patrimoniū nō pecunie ſit hoibus expectandū. ¶ Et Ber. ad Euge. lib. j. Putas ne hec tēpora ſuſtinerent ſi hominibus ꝓ terrena hereditate litigātibus ⁊ flagitātibus abs te iudiciū/ voce dñi tui reſpōderes? O hoies: q̄s me cōſtituit iudicem ſuper vos? In quale mox iudiciū tu venires? Quid dicit hō ruſticanus ⁊ imperitus ignorās primatū ſuū inhonorans ſummā ⁊ precelſam ſedem/ derogans apoſtolice dignitati? Et tñ non mōſtrabunt puto qui hoc dicēt vbi aliqñ quiſpiā aploꝝ iudex ſederit hominum aut diuiſor terminorū/ aut diſtributor terraꝝ. Steriſſe denique lego aplos iudicādos. Mat. xix. Sediſſe iudicātes nō lego.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN